

Motion till socialdemokratiska distriktskongressen 2006

Starta Barsebäck 2 på nytt

Motionär: Stefan A. Johansson

En riktigt kall vinter kan elförsörjningen bryta ihop. Inte bara industrier tvingas då dra ner produktionen, även hushåll med elvärme eller elberoende värmepumpar kommer att frysa. Vill det sig riktigt illa, att någon kärnreaktor nödstoppats, kan elbristen bli långvarig. Hela systemet kan braka ihop. Än värre kan det bli efter att elbolagen fått igång reservkraften. Den chock elnätet utsätts för vid en återkoppling då alla element, frysar och elspisar startar samtidigt lär påminna om situationen efter vinterstormen den 8 januari 2005.

De onda aningarna har fått vetenskaplig skärpa. Svenska Kraftnät har utrett effektbalansen på regeringens uppdrag. Svenska kraftnät konstaterade att elsystemets förutsättningar att klara förbrukningstoppar vid en tioårsvinter då elförbrukningen ökar med uppemot 2000 megawatt, inte är tillräckliga. Därför har Svenska Kraftnät upphandlat 871 megawatt till effektreserven. Den innehåller nu 1 944 megawatt, varav en tredjedel består av förbrukningsreduktion. **Barsebäcks 600 megawatt har inte ersatts av annan produktion.** Svenska kraftnät räknar med framtida effekthöjningar på 120 megawatt i Ringhals. Förmodligen kommer bara 40 megawatt att vara tillgängliga i vinter. Nödvändiga tillstånd saknas nämligen för resterande del. Märkligt att rapporten inte uppmärksammats vid behandling av motioner till partikongressen den 29 oktober till 3 november, 2005.

Slutsatsen är desto mer uppseendeväckande. En riktigt kall vintermånad med några ordentligt kalla nätter kan leda till bortkoppling av elförbrukare. Marginalerna är mycket små om de alls existerar. Det blir **”synnerligen ansträngt”**, sammanfattar Svenska Kraftnät.

En måndagsmorgon med minus 20-25 grader är all svensk elproduktion fullt utnyttjad, även oljekondensverken som nu ligger i beredskap. Kort uttryckt: precis allting går för fullt. Faller en kärnreaktor bort, återstår att importera. Det är emellertid ett bräckligt halmstrå. Grannländerna har antingen ingen el att sälja eller sätter flaskhalsar i elnätens gränser för dessa effektmängder. Om man mot förmodan lyckas köpa el blir den mycket dyr.

Vem anade att elförsörjningen var så bräcklig? En påminnelse kom den 23 september 2003. Det var en fin höstdag, inte alls kallt. Ett fel i Oskarshamnverket ledde till en serierock i elnäten som fortplantade sig ner mot Köpenhamn. Vad kan då inte ske en riktigt kall februarimorgon i Sydsverige?

Den effektreserv som finns om det skulle bli riktigt kallt, en så kallad tioårsvinter är för liten. Svenska Kraftnäts upphandling visar på den osäkerhet och de betydande risker vi står inför om och när kylan slår till. Det finns en uppenbar risk för effektbrist.

Stormkvällen de 8 januari, 2005 och följande dagar var ovanligt varma. Hur skulle det sett ut om det varit 25 grader kallt och en halv meter snö?

I min motion till partikongressen 2005; F13 Dubbelmoral att stänga Barsebäck 2 och kärnkraften ska avvecklas enligt folkomröstningen när det finns realistiska alternativ, med att-satsen F13: 2; att Barsebäck inte stängs innan kraftnätet byggts ut, risken ökar för elavbrott på grund av kapacitetsbrist framför allt i södra Sverige. Partistyrelsen föreslog kongressen om att besluta motionen F13: 2 besvarad med hänvisning till partistyrelsen utlåtande, vilket även partikongressen beslutade. Resultatet skulle ha varit annorlunda om Svenska Kraftnäts rapport om energibalansen uppmärksammats av ombuden på kongressen.

Svenska Kraftnät bygger sin rapport på vetenskapliga fakta och partistyrelsen spekulerar i sitt utlåtande: *”När Barsebäck 2 nu stängs är det i den trygga förvisningen att bortfallet av elen från reaktorn är mer än väl kompenserat genom energieffektivisering och den starka framväxt av förnybara energikällor vi haft i Sverige.”*

Jag yrkar på att socialdemokratiska distriktskongressen beslutar att Barsebäck 2 startas på nytt, bortfallet av elen från reaktorn är inte kompenserat genom energieffektivisering och ej heller genom förnybara energikällor, risken för elavbrott på grund av kapacitetsbrist framför allt i södra Sverige har ökat markant.

Helsingborg den 25 november 2005

Stefan A. Johansson